

Ylva Lohne og Kristoffer Vetvik

Notater

**Utvikling av personell-
statistikk for Den norske kirke**
Dokumentasjonsnotat

Innhold

1. 1 Innledning	2
1.1. Formål	2
1.2. Bakgrunn	2
2. Avgrensning og identifisering av personell i Dnk	2
2.1. Prinsipiell avgrensning av Dnk	2
2.1.1. Fellesråd og menighetsråd.....	3
2.1.2. Kirkerådet og bispedømmerådene.....	3
2.1.3. Sykehusprester og prester i forsvaret	3
2.1.4. Avgrensning i forhold til KOSTRA	3
2.2. Datakilder	4
2.2.1. Arbeidstakerregisteret (Aa-registeret).....	4
2.2.2. Enhetsregisteret	4
2.3. Operasjonalisering av avgrensningen av Dnk	5
2.3.1. Avgrensning	5
2.3.2. Definisjoner.....	5
3. Statistikkvariable	6
3.1. Personvariable	6
3.2. Jobbvariable.....	7
3.3. Bedriftsvariable	7
4. KOSTRA/kommuner	7
4.1. Dnk i KOSTRA	8
4.2. Kommunene	8
5. Datakvalitet	9
5.1. Virksomhet under de kirkelige organisasjonsnivåene	9
5.1.1. Kirkelige fellesråd	9
5.1.2. Sokn/menighetsråd	9
5.1.3. Bispedømmene	10
5.2. Kontroll av datagrunnlaget	10
5.2.1. Kontrollmetoder	10
5.2.2. Kontroll av fellesrådene og kommunene.....	10
5.3. Kontroll av sokn/menighetsråd.....	12
5.4. Kontroll av Bispedømmer	12
5.4.1. Maskinell identifisering av presteskaper/prestegjeld	13
5.4.2. Kirkerådet.....	13
5.5. Konklusjon etter kontroll.....	13
5.5.1. Fellesråd	13
5.5.2. Bispedømmer	14
5.6. Tiltak etter kontroll.....	14
5.6.1. Oppretting av nye bedrifter	14
6. Publisering av kirkepersonellstatistikk på ssb.no	15
6.1. Kirkepersonellstatistikk i KOSTRA	15
6.2. Kirkepersonellstatistikk i registerbasert sysselsettingsstatistikk	16
6.3. VEDLEGG 1	18

1. Innledning

1.1. Formål

Prosjektet "Registerbasert personellrapportering for Den norske kirke (Dnk)" skulle dekke to formål. Det skulle for det første skaffe tall for årsverk til KOSTRA (kommune-stat-rapportering) som omfatter virksomheten under de kirkelige fellesråd og den del av kommunenes virksomhet på kirkeområdet (for eksempel kirkegårdsdrift i enkelte kommuner). For det andre var formålet å gi en totaldekkende personellstatistikk for Dnk, dvs. antall ansatte og årsverk, og fordelt på kjennemerker som alder, kjønn, yrke etter ulike organisasjonsnivåer i Dnk.

1.2. Bakgrunn

Den norske kirke har ikke hatt en samlet personellstatistikk som dekker hele det kirkelige området. Personellet på kirkeområdet er ansatt både av staten og av lokale kirkelige organer. I tillegg har det vært interesse for å få kartlagt det enkelte kommuner gjør av arbeid på gravlunder og kirkegårder. På bakgrunn av ønske om en dekkende personellstatistikk for hele kirken, har Statistisk sentralbyrå (SSB) fått i oppdrag fra Kultur- og Kirkedepartementet om å utvikle dette. I referansegruppen for prosjektet har i tillegg til departementet, Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA), Kirkerådet og Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO) vært representert.

Fordelene med å bruke registerdata er at man utnytter allerede foreliggende data og behøver ikke belaste oppgavegivere med skjema. Det gir også bedre muligheter for at statistikken vil bli mer sammenlignbar med den generelle sysselsettingsstatistikken. Videre er det enkelt å lage fordelinger etter variabler som ikke er i skjemaene, som i dag dekker deler av aktiviteten under Dnk, for eksempel kjønn, alder og utdanning.

2. Avgrensing og identifisering av personell i Dnk

En av hovedoppgavene i prosjektet har vært å avklare og identifisere hvilke virksomheter som skal sies å inngå i Dnk. Deretter måtte det gjøres en vurdering av om det er noen ansatte utenom disse virksomhetene som likevel skulle være med i personellstatistikken. Under punkt 3.1 beskrives den prinsipielle avgrensningen av Dnk og hvilke undergrupper det er hensiktsmessig å dele Dnk inn i. Deretter beskrives datamaterialet vi har tilgjengelig til dette formålet, og hvordan informasjonen i dette er brukt for å implementere avgrensningene i statistikken.

2.1. Prinsipiell avgrensning av Dnk

Referansegruppen anbefalte at alle ansatte i Kirkelige fellesråd, Menighets-/sokneråd, Bispedømmerådene inkludert både fengsels- student- og menighetsprester samt Kirkerådet skulle inkluderes i statistikken. Man ville at alle ansatte under disse organene skulle defineres som personell i Dnk. I tillegg ville man ha med prester i forsvaret og sykehusprester som står under tilsyn av biskoper i Dnk. Disse organisatoriske skillene ønsket man også at skulle brukes som hovedinndeling i statistikken, så langt dette er praktisk mulig. Innenfor de kirkelige organisasjonsnivåene ønsker man videre å fordele personellet etter om de er knyttet til kirkens kjernevirksomhet – "religiøs virksomhet" eller til andre aktiviteter som kirkegårdsdrift, drift av menighetsbarnehager, institusjoner ol..

Referansegruppen drøftet også om en del andre grupper av ansatte skulle inkluderes i personellstatistikken for Dnk. Men anbefalte at disse ble holdt utenfor. Det gjelder for eksempel ansatte i:

- Kirkens arbeidsgiverorganisasjon
- KIFO, stiftelsen kirkeforskning
- Den norske kirke i utlandet
- Frivillige organisasjoner og stiftelser med sterk tilknytning til Dnk. Det gjelder f.eks.
  - misjonsorganisasjoner
  - utdanningsinstitusjoner som f.eks. Menighetsfakultetet
  - helse- og omsorgsorganisasjoner som f.eks. Kirkens bymisjon.

Referansegruppen anbefalte også å holde utenfor Dnk kommuneansatte som arbeider med oppgaver som de kirkelige fellestrådene normalt er ansvarlige for. Fellestrådene er i de aller fleste kommuner ansvarlige for driften av kirkegårder og gravlunder, men det er ikke uvanlige at det kjøpes tjenester av kommunene til hele eller deler av driften av driften. Noen få steder har kommunen også fått det formelle ansvaret for drift av gravlunder/kirkegårder. Vi kommenterer dette nærmere under punkt 4.

Selv om årsverkene som utføres av kommunalt ansatte ikke skal være med som personell i Dnk, anbefalte referansegruppen likevel at årsverkene ble synliggjort.

2.1.1. Fellestråd og menighetsråd

I alle kommuner er det et foretak som ivaretar de såkalte kirkelige fellestrådsfunksjoner. I kommuner med flere sogn, vil dette benevnes "Fellestrådet". Det vil i tillegg kunne være flere menighets-/sokneråd som er egne foretak med ansatte de har direkte arbeidsgiveransvar for. Utviklingen har gått i retning av at det er fellestrådene som i økende grad ivaretar det formelle arbeidsgiveransvar for alle lokalt kirkelig ansatte. I kommuner med bare ett sogn, vil menighets-/soknerådet ivareta fellestrådsfunksjonene.

Referansegruppen anbefalte å skille ansatte direkte under menighetsrådet fra ansatte under fellestrådet i tabellene, selv om det mer er en praktisk vurdering lokalt, hvordan arbeidsgiveransvaret fordeles mellom disse to typene av organ. Det betyr derfor at man kan få endringer i sysselsettingen i hvert av disse organene som kun skyldes overføring av formelt arbeidsgiveransvar mellom dem.

2.1.2. Kirkerådet og bispedømmerådene

Kirkerådet og bispedømmerådene dekker de statlige ansatte hvor Dnk har arbeidsgiveransvaret. Referansegruppen anbefalte at man i tabellene skiller mellom ansatte knyttet til sentral-administrasjonen dvs. Kirkerådet ansatte ved Bispedømmerådskontorene og de lokalt ansatte som i all hovedsak er presteskaper. Dette vil både være presteskaper ute i menighetene og spesialstillinger som fengselsprester og studentprester.

2.1.3. Sykehusprester og prester i forsvaret

Sykehusprester og prester i forsvaret har ikke kirkelige organ som arbeidsgiver, men må likevel anses å være tett knyttet til Dnk i sitt arbeid. Referansegruppen ønsket derfor å ha disse med selv om de formelt er ansatt i de sykehusene og militæravdelingene de er prester i.

2.1.4. Avgrensning i forhold til KOSTRA

Innenfor KOSTRA skal det lages årsverk som dekker kommunenes årsverksinnsats på funksjonene 390 Den norske kirke og 393 Kirkegårder, gravlunder og krematorier. I tillegg skal personellprosjektet gi tall for årsverk knyttet til de kirkelige fellestråd, sokn/menighetsråd, bispedømmer og kirkerådet.

2.2. Datakilder

Personellstatistikken for Den norske kirke tar utgangspunkt i den generelle registerbaserte sysselsettingsstatistikken til SSB. Denne statistikken danner populasjonen for hvem som kan inngå. I prosjektet har vi så ut fra ulike kriterier plukket ut de arbeidsforholdene som anses å tilhøre Dnk. Videre har vi hentet variable som danner grunnlag for ulike fordelinger i statistikken. Nedenfor beskriver vi relativt kort registrene som ligger til grunn.

Avgrensingen av sysselsatte i den generelle registerbaserte sysselsettingsstatistikken er basert på en rekke ulike registre kilder hvorav NAVs arbeidstakerregister (Aa-registeret) er det viktigste. Enhetsregisteret ved Brønnøysundregisteret er sentralt for å identifisere hvilke virksomheter som skal sies å tilhøre Dnk.

2.2.1. Arbeidstakerregisteret (Aa-registeret)

Arbeidstakerregisteret har data om de fleste arbeidsforhold i Norge. Alle arbeidsgivere plikter å melde et arbeidsforhold til arbeidstakerregisteret hvis det er ment å vare mer enn seks dager og trolig vil innebære minst fire timers gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid. For å få med kortvarige arbeidsforhold brukes også data fra Skattedirektoratets Lønns- og trekkoppgaveregister (LTO-registeret). Det er altså meldingene fra de kirkelige arbeidsgiverne (f.eks. fellesrådene og bispedømmerådene) til Aa-registeret og til LTO, som danner hovedbasisen for statistikken.

Aa-registeret har data om yrke og avtalt ukentlig arbeidstid for alle arbeidsforhold. Det inneholder også organisasjonsnummeret (identifikasjonsnummer i Enhetsregisteret) på bedriften/virksomheten som den ansatte arbeider ved.

2.2.2. Enhetsregisteret

Enhetsregisteret gir grunnlaget for å identifisere hvilke arbeidsforhold som skal sies å tilhøre Dnk. Alle arbeidsgivere må være registrert i Enhetsregisteret de får et identifikasjonsnummer for seg som juridiske enhet (som heter organisasjonsnummer foretak). Når arbeidsgiveren driver virksomhet innenfor ulike næringer eller som er lokalisert ulike steder, skal de i tillegg registrere en enhet for hver av disse. De blir da tildelt et organisasjonsnummer bedrift for hver av disse enhetene. Når et arbeidsforhold meldes inn i Aa-registeret må man bruke korrekt organisasjonsnummer på den bedriften arbeidsholdet i hovedsak er knyttet til. Dette gjør det for eksempel mulig å fordele presteskaper på de kommunene de arbeider i, og å skille en ansatt i en menighetsbarnehage fra en ansatt som arbeider med barn i menigheten.

I Enhetsregisteret er virksomheter i privat sektor registrert med enhetene foretak og bedrift. Foretaket er den juridiske enheten som dekker en eller flere fysiske produksjonsenheter - bedrifter. For offentlig sektor kan det i tillegg være registrert enheter mellom foretak og bedrift som kalles organisasjonsledd. Dette er ment å skulle kunne speile organisasjonsstrukturen i offentlig sektor. Alle enhetene (foretak, organisasjonsledd og bedrift) er identifisert med et såkalt organisasjonsnummer. Strukturen på organisasjonsnummeret er lik for de ulike typer av enheter. Man kan derfor ikke se av nummeret selv hvilke av de tre typer enheter et organisasjonsnummer refererer til. Det må man i stedet gjøre ved å se på variable knyttet til enheten. Forbindelsen mellom enhetene (for eksempel hvilke bedrifter som tilhører hvilket foretak), er laget ved å knytte organisasjonsnummeret til foretaket som en variabel til bedriftens organisasjonsnummer. De underordnede enhetene bedrift og organisasjonsledd har altså "en peker" til nærmeste overordnede ledd.

Blant informasjonen om enhetene i Enhetsregisteret, finner vi enhetens organisasjonsform, navn, næring og kommune.

Eksempler på organisasjonsform er som er relevante i denne sammenheng er Kirkelig fellesråd – KIRK og Staten – STAT. Stiftelser er også en egen kategori av organisasjonsform. Institusjonell sektorgruppering er en statistisk standard.

Navn er bedriftens eller foretakets navn, - vanligvis er det dette omgivelsene gjenkjenner enheten som. Det anbefales at man gir virksomhetene navn som gjenspeiler deres hovedaktivitet, f.eks. "Sagatun sykehjem " i stedet for kun "Sagatun".

Næring er en beskrivelse av økonomisk aktivitet. Bedrifter og foretak næringsgrupperes på grunnlag av den virksomhet/art/bransje de i hovedsak tilhører. Hver enhet i Det sentrale bedrifts- og foretaksregisteret (BOF), bedrift eller foretak, tildeles næringskode etter Standard for næringsgruppering.

For at kvaliteten skal bli god på statistikken, forutsetter det at registrene har riktige koder på enhetene. Dette vil dels være avhengig av at oppgavegiver har rapportert riktig og dels at registeransvarlig har kodet riktig.

2.3. Operasjonalisering av avgrensningen av Dnk

2.3.1. Avgrensning

For å avgrense sysselsatte i Den norske kirke benyttes følgende kjennetegn på foretaksnivå:

- Organisasjonsform
- Institusjonell sektor
- Navn

og følgende bedriftskjennetegn:

- Næring
- Arbeidsstedskommune
- Navn

Disse kjennetegnene er hentet fra Enhetsregisteret og Bedrifts- og foretaksregisteret..

For å identifisere forsvarsprester og sykehusprester må vi bruke kjennetegnene yrke og utdanning i tillegg til næring. Opplysninger om yrke stammer fra Aa-registeret, og opplysninger om utdanning stammer fra BHU-registeret – registeret over befolkningens høyeste utdanning.

2.3.2. Definisjoner

Sysselsatte i Den norske kirke deles inn etter kirkelig arbeidsgiveransvar, etter type virksomhet og etter arbeidsstedskommune.

I statistikken er de sysselsatte inndelt i fire grupper etter arbeidsgiveransvar, disse er:

- Kirkelige fellesråd
- Sokn/menighetsråd
- Bispedømme
- Kirkeråd

Alle personer som er ansatt i en av disse bedriftene teller med i statistikken, uavhengig av om de også har arbeidsforhold i bedrifter utenfor Den norske kirke. For de som har flere arbeidsforhold innenfor kirken, teller kun hovedarbeidsforholdet.

I tillegg til personer ansatt av kirkelige arbeidsgivere, skal statistikken omfatte **sykehusprester** og **forsvarsprester**.

2.3.2.1. Kirkelige fellesråd

I datagrunnlaget er kirkelige fellesråd identifisert gjennom at de enten er den eneste bedriften i kommunen som tilhører et foretak med organisasjonsform "KIRK" fra enhetsregisteret, eller at de

tilhører et foretak som har organisasjonsform "KIRK" og ordet "FELLESRÅD" som en del av bedriftsnavnet. Kommunale arbeidstakere som utfører arbeid på kirkegårdene er ikke med i statistikken.

2.3.2.2. Sokn/menighetsråd

Sokn/menighetsråd defineres ved at de ikke er det eneste foretaket i kommunen med organisasjonsform "KIRK" og at foretakets navn inneholder et av ordene "Menighet", "Sogn" eller "Sokn". Foretak i Sogn og Fjordane følges spesielt for å sikre at det ikke blir forvekslinger på grunn av stedsnavn.

Bispedømmene

Hvert enkelt bispedømme skal i Aa-registeret være et organisasjonsledd under foretaket Kultur- og kirke departementet. Bispedømmekontoret selv, og de enkelte prestegjeldene skal videre være egne bedrifter under organisasjonsleddet.

2.3.2.3. Kirkerådet

Kirkerådet defineres ved at det hører til statlig sektor, har næring 9131 - Religiøse organisasjoner og ordet "Kirkeråd" i bedriftsnavnet.

2.3.2.4. Forsvarsprester

Forsvarsprester defineres ved at de jobber i Forsvaret (bedrifter med næring 75220 - Forsvar), og er utdannet til prest (har en av utdanningskodene 714205 - Cand. theol-utdanning, 6-årig, 714211 Praktisk-teologisk seminar, ettårig eller 714212 - Videreutdanning for teologer som sin høyeste fullførte utdanning). Her brukes høyeste fullførte utdanning som seleksjonskriterium fordi forsvaret gir sitt personell yrkeskoder tilsvarende militær grad, altså blir prestene i forsvaret kodet som for eksempel "Major" og ikke "Feltprest".

2.3.2.5. Sykehusprester

Vi bruker bedriftens næring i tillegg til arbeidstakerens yrke for å avgrense sykehusprestene i datamaterialet. Alle med en yrkeskode med ordet "Prest" i tilhørende tittel som jobber i næringen 85.110 - Sykehustjenester anses å være sykehusprester.

3. Statistikkvariable

Egenskaper ved personene, arbeidsforholdene, bedriftene og foretakene som vi har opplysninger om i datagrunnlaget, refererer vi til som variable. Det er disse vi bruker til å avgrense mengden av enheter statistikken skal gi opplysninger om, til å dele denne mengden videre inn i grupper og til å telle opp sysselsatte og årsverk.

3.1. Personvariable

Personlige kjennemerker vil si egenskaper ved personen som ikke er påvirket av om personen er i arbeid eller ikke. Utdanning er derfor i motsetning til yrke en personvariabel.

Alder og kjønn

I statistikken gis de sysselsatte alder i hele år ved utgangen av året. Alder og kjønn utledes fra personenes fødselsnummer.

Utdanning

Vi har opplysninger om høyeste fullførte utdanning. Dette brukes til å identifisere feltprester. Hvis ønskelig kan utdanningsvariabelen også utnyttes til å fordele kirkelig ansatte etter utdanningsnivå eller type spesialisering. Det kan også la seg gjøre å telle opp for eksempel hvor mange presteutdannede som ikke er arbeidstakere i Dnk.

3.2. Jobbvariable

Jobbvariable er egenskaper ved det enkelte arbeidsforhold.

Yrke

Arbeidsoppgaver som er karakterisert ved mange likhetstrekk danner et yrke. Det er fortsatt en ikke ubetydelig andel arbeidsforhold i arbeidstakerregisteret som har stillingskode i stedet for yrkeskode. Kommunesektoren og helseforetakene er spesielt utsatt for manglende yrkesopplysninger, men dette ventes å bedre seg kraftig i løpet av 2007. Yrke brukes til å identifisere sykehusprester i vedlagte tabeller, men variabelen kan også egne seg til å identifisere og telle andre yrkesgrupper innen Dnk.

Avtalte årsverk

Avtalte årsverk er beregnet ved å dele ukentlig avtalt arbeidstid i arbeidsforholdet med arbeidstid for et heltidsarbeidsforhold i den aktuelle stillingskategorien. Dette gjøres med utgangspunkt i den ukentlige avtalte arbeidstiden på referansetidspunktet 1. oktober, og som dermed vil representere situasjonen gjennom hele året.

3.3. Bedriftsvariable

Dette er variable som er egenskaper ved den bedriften den sysselsatte er ansatt i.

Næring

Næring er en beskrivelse av økonomisk aktivitet. Bedrifter og foretak næringsgrupperes på grunnlag av den virksomhet/art/bransje de i hovedsak tilhører. Hver enhet i Enhetsregisteret, bedrift eller foretak, tildeles næringskode etter Standard for næringsgruppering. I statistikken brukes denne variabelen i definisjonen av sykehusprester og til å identifisere Bispedømmerådene og Kirkerådet. I tillegg brukes variabelen til å gruppere bedriftene etter typer av virksomhet i regi av sokn, kirkelige fellelråd og bispedømmeråd.

Kirkelig arbeidsgiveransvar er en variabel som ikke finnes i primærdataene til statistikken, men som er konstruert ut fra kjennetegnene næring, institusjonell sektor, foretakets navn og organisasjonsform, og bedriftens navn. Feltprester og sykehusprester er gjort til egne kategorier av kirkelig arbeidsgiveransvar, ettersom ikke arbeider i bedrifter som hører inn under Dnk. I arbeidet med å klassifisere disse brukes også utdanning, yrke og næring. Det er skrevet mer inngående om kategoriene innen kirkelig arbeidsgiveransvar i kapittel 3.3

Arbeidsstedskommune

Den kommunen bedriften er lokalisert i er arbeidsforholdets arbeidsstedskommune.

Sykefravær (i årsverk)

For arbeidsforhold som er registrert i arbeidstakerregisteret, har vi informasjon om legemeldt sykefravær.

4. KOSTRA/kommuner

KOSTRA (kommune-stat-rapportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder registreres og sammenstilles for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås.

4.1. Dnk i KOSTRA

Statistikken i KOSTRA omfatter alle geografiske sokn i Den norske kirke, unntatt Svalbard. I følge kirkeloven er soknet den grunnleggende enhet i Dnk. I hvert sokn skal det være et menighetsråd. I kommuner med flere sokn skal det i tillegg være et kirkelig fellesråd. Det blir innhentet opplysninger om innmeldinger, utmeldinger, kirkelige handlinger, gudstjenester, opplæring og diakoni, barnehage- og skole kontakt, kirkemusikk og kulturarbeid, frivillig arbeid og ofringer. I hovedsak skal det rapporteres virksomhet som foregår i soknet og som soknet er ansvarlig for.

Det er tre funksjoner i KOSTRA innenfor kirkeområdet:

- **Den norske kirke (390).** Som skal inkludere inntekter og utgifter vedrørende presteboliger. Kommunens overføringer til kirken, ifølge kommunens økonomiske ansvar etter § 15 i kirkeloven og etter § 3 i gravferdsloven.
- **Andre religiøse formål (392).** Tilskudd til livssynorganisasjoner
- **Kirkegårder, gravlunder og krematorier (393).** Omfatter utgifter og inntekter der forvaltnings- og driftsansvaret på området ligger i kommunen jmfør i denne sammenheng gravferdsloven § 23 der det er adgang for kommunen, etter avtale med kirkelig fellesråd og etter godkjenning av departementet, å overta forvaltningsansvaret for kirkegårder, gravlunder og krematorier. I tillegg vil det kunne forekomme at kommunen har driftsansvar for kirkegårder selv om kommunen ikke formelt har overtatt forvaltningsansvaret etter gravferdsloven § 23.

Hvor funksjon fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke. Funksjon er i prinsippet uavhengig av hvilke typer tjenester kommunene har etablert og hvordan tjenestene er organisert. Kommuneregnskapet skal rapporteres på funksjon.

Kirkedelen i KOSTRA henter inn data fra flere kilder. Virksomhetsdata blir hentet inn via KOSTRA skjema 28, Årsstatistikk for Den norske kirke. Regnskapstall er fra kommuneregnskapet. Sysselsettingstall blir hentet fra registerbasert personellstatistikk (for mer detaljer se kapittel 3.2).

Personellstatistikken for Dnk går utenfor KOSTRA prosjektets rammer ved at de som er definert som ansatte i Dnk tilhører ikke direkte kommunale eller fylkeskommunal sektor. I tillegg er ansatte i statlig sektor en stor del av Dnk, i hovedsak presteskaper. Dette er bakgrunnen for at personellstatistikk for Dnk ble skilt ut fra KOSTRA som et eget prosjekt.

I KOSTRA tallene SSB publiserer inngår også prester under bispedømmeråd. Disse er statlige ansatte og hører strengt tatt ikke med i KOSTRA, men er med etter ønske fra KOSTRA arbeidsgruppen.

4.2. Kommunene

De fleste primærkommuner har lite egenvirksomhet som faller under Lov om Dnk. Deres ansvar utøves i stor grad via overføringer av midler til fellesrådene. Det finnes imidlertid unntak, det gjelder særlig ansvar for kirkebygg (bygging og delvis vedlikehold av bygg, pluss utvendige arealer) og i noen kommuner har de også fortsatt ansvaret for drift og vedlikehold av kirkegårder/gravlunder. Ifølge KOSTRA skal kostnader splittes etter funksjon i regnskapet. De aktuelle funksjoner for virksomhet mot Dnk er 390 Den norske kirke og 393 Kirkegårder, gravlunder. I forhold til Den norske kirke er personell som ansatt i kommunen i hovedsak kun aktuelle for funksjon 393.

I utgangspunktet for prosjektet var det kun tre kommuner som har skilt ut kirkegårder som egne bedrifter. Det er i tillegg til Oslo (241 arbeidsforhold), Rælingen (4), Hornindal (1) og Ørsta (2).

Funksjon er ikke en størrelse man finner igjen i Enhetsregisteret, men blir i dette tilfelle dekket av næring 93.03 "Begravelsesbyråvirksomhet og drift av kirkegårder og krematorier". I aktuelle

kommuner kan det imidlertid være et problem at slik virksomhet i kommunene er organisert og dermed registrert i Enhetsregisteret som en del av en større enhet, som for eksempel "park og idrett". Der hvor virksomheten er integrert med annen kommunal virksomhet, er det problematisk å få oversikt over arbeidsinnsatsen på det kirkelige området.

For de kommunene hvor virksomhet innenfor kirkens område er organisert for seg, er det mulig å se om de også er registrert med dette i Enhetsregisteret, og identifisere de ansatte ved hjelp av næringskode på bedriften. Der hvor de ikke er registrert som egen bedrift, vil det bli stilt krav om dette.

5. Datakvalitet

Grunnlaget for personellstatistikken er som skissert i det foregående, basert på opplysninger fra Enhetsregisteret og Aa-registeret. Foretak skal skille ut bedrifter slik at hver bedrift har et arbeidssted (en lokalisering) og en hovedsakelig virksomhet (næring). Foretakets arbeidstakere skal i sin tur fordeles til riktig bedrift etter samme kriterier. Det er avgjørende for kvaliteten på statistikken at disse prinsippene følges og at registerinformasjonen dermed blir korrekt og fullstendig.

I dette kapittelet vil vi skissere hvordan virksomhetene innen Dnk skal være organisert i følge inndelingsreglene for Enhetsregisteret og Aa-registeret. Deretter skal vi gå gjennom resultatene av kontroller vi foretok, det vil vise hvordan det faktisk ser ut ifølge registrene. Til slutt vil vi gå gjennom aktuelle tiltak som skal bedre kvaliteten.

5.1. Virksomhet under de kirkelige organisasjonsnivåene

5.1.1. Kirkelige fellesråd

Fellesrådene skal være registrert som foretak i Aa-registeret. Fellesrådene skal dermed opprette og registrere underliggende bedrifter for virksomhet i ulike næringer eller på ulike adresser.

Alle fellesråd har virksomhet som hører inn under næring 91.31 - religiøse organisasjoner. Dette omfatter alt vanlig menighetsarbeid som gudstjenester og kirkelige handlinger, samt drift og vedlikehold av kirker og administrasjon knyttet til dette.

I tillegg vil mange fellesråd drive kirkegårder og krematorier som skal registreres som bedrift innen 93.03 - begravelsesbyråvirksomhet og drift av kirkegårder og krematorier.

Noen steder vil også kirken lokalt drive barnehager og annen type virksomhet. Det vil variere noe om ansatte her har Fellesrådet eller sokn/menighetsråd som formell arbeidsgiver. Uansett skal barnehager registreres som særskilt bedrift og vil få næring 85.372 barnehager.

5.1.2. Sokn/menighetsråd

Sokn /menighetsråd er også foretak. Ifølge reglene skal de dermed opprette bedrifter for virksomhet i ulike næringer eller på ulike adresser. Vanlig menighetsarbeid faller inn under næring 91.31 - religiøse organisasjoner.

Når det gjelder sosiale tjenester utenfor institusjon (f.eks. menighetspleie/besøktjeneste), er det for de fleste menigheter diakonalt arbeid utenfor institusjon som defineres som en del av næring religiøs virksomhet og således ikke skal skilles ut som egen bedrift. Dette er dessuten i hovedsak frivillig og dermed ubetalt arbeid.

I den grad sosialt arbeid drevet av sokn/menighetsråd er av et slikt omfang og karakter at det skal skilles ut som egne bedrifter, er følgende næringer aktuelle: 85339 - Andre sosialtjenester utenfor institusjon, 85333 - Aktivitetssentra for eldre og funksjonshemmede, 85118 - Somatiske sykehjem, 85313 - Omsorgsinstitusjoner for eldre og funksjonshemmede. Eventuelle barnehager skal også skilles ut.

Hvis menigheter/sokn er involvert i virksomhet som er organisert som egne rettssubjekt f.eks. stiftelser, vil disse ikke komme med i statistikken for Dnk.

5.1.3. Bispedømmene

Hvert enkelt bispedømme skal i Aa-registeret være et organisasjonsledd under foretaket Kultur- og kirke departementet. Bispedømmekontoret selv, og de kommuner som har ansatte skal videre være egne bedrifter under organisasjonsleddet.

Bispedømmekontorene hører til under næring 75.120 - Offentlig administrasjon tilknyttet helsestell, sosial virksomhet, undervisning, kirke, kultur og miljøvern.

Presteskaper ansatt av bispedømmene kommer inn under næring 91.310 - Religiøse organisasjoner.

5.2. Kontroll av datagrunnlaget

Som en del av prosjektet foretok vi kontroller hvor vi så på hvordan de kirkelige nivåene faktisk er organisert i forhold til hvordan de burde være ifølge reglene for Aa-registeret. Vi så først på organiseringen av virksomheter og ansatte under kirkelige fellestråd samt den delen av kommunene som bidrar til drift av kirkegårder og til menighetsrådene. Deretter kontrollerte vi sokn/menighetsråd og bispedømmeråd.

5.2.1. Kontrollmetoder

5.2.1.1. Lønnssummer og årsverk

Sammenligning av rapporterte lønnsutgifter fra fellestrådene og kommunene med årsverk basert på Aa-registeret gir en indikator på kvaliteten på registeropplysningene. Fellestråd og kommuner rapporterer lønnsutgifter på det kirkelige området delt inn etter ulike formål. Disse summene gir en indikator på arbeidsinnsatsen innen de ulike virksomhetene som drives. Årsverkstallene basert på Aa-registeret er avhengig av at opplysningene som ligger til grunn er korrekt. Godt samsvar mellom disse summene tilsier at oppdelingen av bedrifter og rapportering av ansatte er gjort etter reglene og dårlig samsvar tyder på det motsatte.

5.2.1.2. Yrkeskoder

Sammenhengen mellom bedrifters næring og de ansattes yrke, gir også en indikator på om inndeling av foretaket i bedrifter er god. Man kan for eksempel forvente å finne flere klokkere og færre kirkegårdsarbeidere i næring religiøs virksomhet enn i næring drift av kirkegårder.

Vi har sett på yrkene til de sysselsatte etter næring for hvert av de kirkelige organisasjonsnivåene for å avdekke eventuelle problemer med inndelingen. Det er imidlertid viktig å være klar over at det langt fra er noen entydig sammenheng mellom yrke og næring, for eksempel vil man finne renholdere og regnskapsmedarbeidere i de fleste næringer.

5.2.2. Kontroll av fellestrådene og kommunene

Kontroller av fellestrådene i Aa-registeret viste at med unntak av tre, var alle registrert med minimum tre ansatte. Videre hadde ingen fellestråd skilt ut drift av kirkegård som egen bedrift og dermed hadde de heller ingen ansatte registrert på denne næringen. Av kommunene hadde tre stykker skilt ut

kirkegårdsdrift som egen bedrift med ansatte registrert i Aa-registeret, Oslo (164,4 årsverk), Ørsta (4 årsverk) og Rælingen (3,3 årsverk).

Lønnssommene fellesrådene og kommunene rapporterte på det kirkelige området i 2003 til KOSTRA kunne deles inn etter formål (fellesråd) og funksjon (kommuner) for å sammenligne med årsverk basert på Aa-registeret.

Fellessrådenes lønnsutgifter skal rapporteres slik til KOSTRA:

Formål 1 Kirkelig administrasjon

Formål 2 Kirker

Formål 3 Kirkegårder

Formål 4 Andre kirkelige formål

I kommunenes rapportering til KOSTRA skal inndelingen være i følge en såkalt funksjonsinndeling.

Det er to funksjoner som er aktuelle:

390 Kirkelige formål

393 Drift av kirkegård og gravlund

5.2.2.1. Drift av kirkegårder

Ifølge lønssommene fra 2003 brukte fellesrådene i gjennomsnitt 16 prosent av lønsmidlene på formål 3 Kirkegårder. Det var imidlertid stor variasjon. Av til sammen 433 kirkelige fellesråd var det 30 fellesråd som ikke rapporterte lønnssummer i det hele tatt. Videre var det 93 fellesråd som hadde rapportert 0 i lønnsutgifter på formål 3 Kirkegårder. 143 fellesråd rapporterte kr. 300 000 (om lag ett årsverk) eller mer, i lønnsutgifter i 2003 på dette området.

Det var svært mange kommuner som hadde under 1 årsverk til drift av kirkegårder ifølge lønssommene for 2003. Kun 51 av 436 kommuner rapporterte lønnssummer på funksjon 393 ifølge KOSTRA regnskapet. Med en nedre grense på 50 000 kroner ble antallet redusert til 38 kommuner. 19 kommuner rapporterte mer enn 300 000 i lønnssummer til KOSTRA. Av disse var det 6 kommuner som rapporterte mer enn 900 000 i lønnssummer, det vil si mer enn omtrent tre årsverk.

Av de 93 fellesrådene med 0 i lønnsutgifter, var det 59 hvor kommunen samtidig hadde ført 0 på lønnsutgifter for kirkegårdsområdet. Eksempler på dette er: 0122 Trøgstad, 0123 Spydeberg, 0136 Rygge, 0215 Frogn, 0417 Stange osv. Årsaken til dette er sannsynligvis at fellesrådene hadde rapportert alle lønnsutgiftene samlet på 390, Dnk. Kontrolltelefoner til Gildeskål og Steigen kirkelige fellesråd bekreftet dette.

I 9 tilfeller hadde **både** fellesråd og kommuner rapportert lønnssummer over 50 000 kr (0216 Nesodden, 0217 Oppegård, 0538 Nordre Land, 0445 Vang, 0605 Ringerike, 0709 Larvik, 1146 Tysvær, 1251 Vaksdal, 1717 Frosta).

Vi tok kontakt med et utvalg av fellesråd i både små og store kommuner vedrørende deres rapporteringer. I vedlegg 1 er det laget en oversikt over dette. Inntrykket var at svært mange fellesråd har noe samarbeid med kommunen, men at medvirkningen fra kommunen er av svært ulik størrelse og at det til dels er noe løse avtaler rundt dette. Det var også tilfeller av at fellesrådene kjøper alle tjenester på 393 av selvstendige entreprenører, både gravetjenester, brøyting osv.

Noen kommuner hadde det formelle ansvaret for kirkegårdsområdet uten at dette kommer til syne i registrene gjennom registrerte bedrifter for denne aktiviteten. Blant annet fikk vi informasjon fra Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon på møtet i referansegruppen i juni 2005, om at kommunene Sandefjord, Modum, Gjesdal og Vennesla hadde søkt om, og fått dispensasjon til å overta drift av kirkegårder og gravlunder. Kontroller viste at fellesrådene i samsvar med dette ikke hadde ført utgifter på 393. Lønnssommene de aktuelle kommunene hadde rapportert var på 462 000 for

Sandefjord, 900 000 for Modum, 510 000 for Gjesdal og 925 000 for Vennesla. Kommunene hadde likevel ikke skilt ut denne virksomheten i egne bedrifter med registrering av ansatte i Aa-registeret. En telefon til kirkevergen i Vennesla viste at kommunen har hatt hele ansvaret for kirkegården hele tiden, dvs. fra før 1997 (tidspunktet for den nye kirkeloven). Det samme gjaldt Modum, og antakelig de andre også. Denne praksisen gjelder sannsynligvis flere kommuner og fellesråd.

Ved å bruke yrkeskoder så vi at blant de kirkelige fellesrådene i næringen 91310 - religiøse organisasjoner var det registrert 294 kirkegårdsarbeidere, samt 20-30 andre med yrker som trolig har med kirkegårdsarbeid å gjøre. Da vi sammenlignet med næring 93.030 - Begravelsesbyråvirksomhet og drift av kirkegårder og krematorier i fellesrådene, fant vi bare 22 kirkegårdsarbeidere. Dette indikerer det samme som vi har skissert ovenfor, at kirkegårdsarbeid ikke er skilt ut i tilstrekkelig grad fra religiøs virksomhet for øvrig.

5.2.2.2. Annen virksomhet

Kontrollene vi foretok viste at fellesrådene hadde i de fleste tilfeller skilt ut barnehager og sosiale institusjoner drevet av fellesrådene, som egne bedrifter i Enhetsregisteret med riktig næring (se vedlegg 1).

I noen tilfeller inngår virksomhet som barnehager og sosiale institusjoner imidlertid i fellesrådenes virksomhet. Når de ikke er skilt ut som egne bedrifter kommer disse feilaktig på næring 91.31 Religiøse organisasjoner i stedet for på tilhørende næringer. For å kontrollere denne problemstillingen tok vi utgangspunkt i fellesråd hvor det var rapportert høye lønnsutgifter på formål 4 Andre kirkelige formål. Vi sjekket hvorvidt andelen av ansatte med pedagogisk utdanning eller med helse- og sosialfaglig utdanning i disse fellesrådene var høy i forhold til de andre fellesrådene. Deretter tok vi kontrolltelefoner til fellesråd hvor andelen syntes høy for å få informasjon om de hadde barnehager som ikke var skilt ut på riktig næring, og dermed ansatte som kom på religiøs næring i stedet for på næring for barnehager.

Det var få fellesråd/menigheter som hadde annen type virksomhet som for eksempel drift av leirsteder eller utleie av trygdeboliger. Tilfellene vi fant var registrert på riktig næring.

5.3. Kontroll av sokn/menighetsråd

Kontrollen av sokn/menighetsråd først og fremst for å få informasjon om de hadde skilt ut drift av barnehager. Vi ringte noen menigheter der fellesrådene hadde rapportert høye lønnssummer på formål 4 Andre kirkelige formål.

Når det gjaldt sosiale tjenester utenfor institusjon som for eksempel menighetspleie/besøktjeneste, viste det seg at for de fleste menigheter var dette diakonalt arbeid utenfor institusjon. Dette går inn under næring religiøs virksomhet og skal dermed ikke skilles ut som egen bedrift. I noen få prestegjeld var det registrert egne foretak/bedrifter for slik virksomhet som hadde riktig næring.

5.4. Kontroll av Bispedømmer

Bispedømmenes virksomhet er delt mellom religiøs virksomhet - som skal omfatte de statsansatte prestene, og offentlig administrasjon tilknyttet kirke med mer, som skal omfatte de administrativt ansatte på bispedømmekontorene. Av 204 ansatte i bispedømmene i offentlig administrasjon var det imidlertid 49 personer i presteyrker, hvorav 9 biskoper. Av 1374 ansatte i religiøs virksomhet, var 222 personer sysselsatt i administrative yrker. Dette tyder på at enkelte arbeidstakere er plassert i feil næring, eller at enkelte bispedømmer ikke har skilt ut bedrifter etter hovedsakelig virksomhet. Hovedinntrykket er likevel at fordelingen er god.

Med unntak av Hamar bispedømme var alle bispedømmekontor registrert med ansatte i Aa-registeret. Bedriften Hamar bispedømmekontor (974297558) var registrert, men det var ikke rapportert ansatte på bedriften. Vi sendte endringsmelding om dette problemet.

En telefon til Bjørgvin Bispedømmekontor viste at antall ansatte syntes høyt fordi de har to fengselsprester, to studentprester og 13 prostiprester registrert på bispedømmekontoret. Prostiprester er prester som fungerer som vikarer for sitt prosti, som igjen omfatter mellom 5-7 prestegjeld, som igjen kan ha to menigheter, det vil si opp til to prester.

Tunsberg bispedømmeråd/-kontor er registrert med to ulike bedrifter, bedriften *Tunsberg Bispedømmeråd* er slettet i Enhetsregisteret (pga. dublett), bedriften var likevel registrert med ansatte 1. oktober 2003. En kontroll i Enhetsregisteret viser at den fortsatt er registrert med ansatte i 2004. Dette har vi tatt initiativ til å få ryddet opp i.

5.4.1. Maskinell identifisering av presteskaper/prestegjeld

På siden internettetsiden til Dnk (<http://www.kirken.no>) er det oppgitt at det er 620 prestegjeld i Norge. Kontroller viste at det i Aa-registeret per 1. oktober 2003 er registrert 596 prestegjeld med ansatte. Ser vi på Enhetsregisteret er det per i dag registrert 625 prestegjeld (ekskl. slettede bedrifter), det er registrert ansatte på 592 av disse bedriftene. Når bedrifter/prestegjeld med ansatte er færre enn antall prestegjeld, kan dette skyldes at det til enhver tid er noen prestegjeld med vakanser.

Videre er det 52 kommuner som ikke er registrert med prestegjeld i Aa-registeret. I noen av kommunene er det opprettet bedrifter for prestegjeldet uten at det er registrert ansatte på bedriften. For andre er det heller ikke opprettet en bedrift for prestegjeldet.

Sykehusprester er registrert som egen bedrift i Oslo bispedømme.

5.4.2. Kirkerådet

Kirkerådet skal på samme måte som bispedømmerådene være et eget organisasjonsledd under Kultur- og kirkedepartementet, eneste bedrift under dette organisasjonsleddet skal være Kirkerådet selv. Dette er riktig registrert.

5.5. Konklusjon etter kontroll

5.5.1. Fellesråd

Kirkegårdsarbeid var ikke skilt ut i egen bedrift med tilhørende næring for noen av fellesrådene. De kommer dermed med under næringen for religiøst arbeid.

Kontrollene basert på sammenligning av årsverk fra lønnssummer og Aa-registeret viste blant annet at 44 fellesråd rapporterte lønnssummer som tilsa oppdeling i egen bedrift på kirkegårdsområdet. Mangelfull rapportering av lønnssummer indikerte at dette er et minimum. I følge vanlige regler for oppdeling av virksomhet og fordeling av ansatte på bedrifter, burde flere fellesråd og noen flere kommuner, ha skilt ut drift av kirkegårder som egen virksomhet i Aa-registeret.

Mangelfull oppdeling av bedrifter og dertil rapportering av ansatte på riktig næring er grunnen til at de to næringene religiøs virksomhet og kirkegårdsvirksomhet er slått sammen og gitt betegnelsen religiøs virksomhet. Arbeidet med å få fellesrådene til å skille ut virksomheten på kirkegårdene i egne bedrifter vil fortsette, slik at det i fremtiden vil være mulig å skille mellom kirkegårdsdrift og religiøs virksomhet i fellesrådene.

5.5.2. Bispedømmer

Fengselsprestene, studentprestene og prostiprestene vil komme i næring offentlig administrasjon så lenge de er registrert sentralt på bispedømmekontorene de tilhører. De fleste prostiprestene vil også komme i feil arbeidsstedskommune. For fengsels- og studentprester kunne man tenke seg at de ble registrert i egen bedrift, jamfør Oslo bispedømme. Når det gjelder prostiprestene skal de meldes de inn på den bedriften (prestegjeldet) som de til enhver tid betjener. Hvis vikariatene er av en viss varighet, burde dette være greit. De ville da få riktig næring og arbeidsstedskommune i statistikken.

5.6. Tiltak etter kontroll

På bakgrunn av overnevnte kontroller ble det besluttet at SSB skulle sende ut brev med krav om oppdeling i henhold til eksisterende regler i Enhetsregisteret. Det ble sendt ut brev både til fellesrådene med ønske om at de skulle formidle innholdet videre til menighetsrådene, og til bispedømmerådene med en gjennomgang av de generelle reglene og krav om oppdeling av virksomhet. Dette ble begrunnet med at det er mangler i forhold til generelle krav til rapporteringen og ikke bare i forhold til å høyne kvaliteten på personellstatikken for kirken.

SSB praktiserer via Enhetsregisteret, generelt krav til oppdeling av foretak slik at oppdeling skal finne sted hvis enheten har faste virksomheter beliggende på geografisk ulike adresser og hver enhet sysselsetter minst 1 årsverk, eller er beliggende på samme sted, men har fast virksomhet i to ulike næringer som hver sysselsetter minst 3 årsverk. En grense på 3 årsverk kan avvikes hvis brukerbehovene er sterke og oppgavebelastningen ikke blir urimelig stor. I dette siste ligger også en erkjennelse av at kvaliteten blir dårligere hvis oppgavegiver opplever oppdelingen svært vanskelig.

I brevet til fellesrådene ble de viktigste retningslinjene for hvordan rapporteringen skal være beskrevet, og vi ba om at informasjonen ble formidlet videre til menighetsrådene der de har arbeidsgiveransvar for noen ansatte. De samme reglene gjelder for kommunenes innsats på kirkeområdet.

I brevet til bispedømmerådene var utskilling av bedrifter etter overnevnte regler også viktig, men da gjerne utfra geografisk beliggenhet fremfor næring, se vedlegg 3. Dette er viktig for å få fordelt presteskaper på korrekt arbeidsstedskommuner.

5.6.1. Oppretting av nye bedrifter

SSB fikk en rekke henvendelser fra fellesråd, sokneråd og bispedømmeråd som resultat av utsendelse av brevene. Mange hadde spørsmål til om hvorvidt deres virksomhet ifølge reglene måtte utskille bedrifter og hvordan dette skulle gjøres.

Fellesrådene hadde på kontrolltidspunktet, 2003, ikke skilt ut noen bedrifter som hadde kirkegårdsdrift som virksomhet.

Vi bisto etter oppfordring følgende kirkelige fellesråd og sokn med å skille ut virksomhet til nye bedrifter kirkegårdsdrift: Sveio, Aremark, Bamble, Drammen, Fauske, Gloppen, Gulen, Haugesund, Hitra, Kristiansand, Lørenskog, Nittedal, Nordre Land, Oppegård, Ringerike, Rælingen, Samnanger, Snåsa, Tysvær, Ullensaker, Vegårdshei, Voss, Våler, Ørskog, Mjøndalen, Nedre Eiker, Arendal, Eidsvoll, Sørfold, Etne, Øvre Eiker, Askøy, Hol, Lier, Stryn, Luster, Lillehammer, Kviteseid og Vågan.

Kirkelige fellesråd som ønsket hjelp til å opprette nye bedrifter for menigheter med atskilt beliggenhet og som har mer enn tre ansatte:

Bærum kirkelige fellesråd med 10 nye bedrifter, Drammen kirkelige fellesråd med 8 nye bedrifter, Gloppen kirkelige fellesråd med 2 nye bedrifter, Haugesund med 3 nye bedrifter, Karmøy med 7 nye

bedrifter, Opegård med 2 nye bedrifter, Ringerike med 4 nye bedrifter, Ullensaker med 4 nye bedrifter, Voss med 5 nye bedrifter og Ørsta med 3 nye bedrifter.

Vi tok kontakt med Bærum kommune etter opplysninger fra Bærum kirkelige fellesråd om at de er ansvarlige for hele kirkegårdsdriften, for å få til en utskillelse av denne virksomheten.

I 2005 var det 10 kirkegårdsbedrifter med registrerte arbeidsforhold i Aa-registeret, men det var til sammen 38 bedrifter med kirkegårdsnæring med eller uten ansatte.

Oslo Bispedømme fikk hjelp til å skille ut bedrifter utfra atskilt virksomhet og geografisk beliggenhet på seks bedrifter Døveprostiet i Oslo, Trondheim, Tromsø, Bergen, Stavanger og Ålesund.

6. Publisering av kirkepersonellstatistikk på ssb.no

Som et resultat av arbeidet og overveiningene beskrevet i foregående kapitler publiserte SSB kirkepersonellstatistikk første gang i juni 2006, med tall for 2005. Antall sysselsatte og antall årsverk ble fordelt etter kirkelig arbeidsgiveransvar, næring og arbeidsstedskommune. Det ble lagt ut tabeller i KOSTRA og i registerbasert sysselsettingsstatistikk.

6.1. Kirkepersonellstatistikk i KOSTRA

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder registreres og sammenstilles for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås.

Kirke-KOSTRA har et eget område på ssb.no : http://www.ssb.no/kirke_koetra/ , her finner vi fra og med juni 2006 følgende tabell: http://www.ssb.no/kirke_koetra/tab-2006-06-28-03.html, som er gjengitt under i litt avvikende formatering.

3 Sysselsatte i religiøs virksomhet i Den norske kirke, etter antall sysselsatte, avtalte årsverk.¹ 2005

	Antall sysselsatte	Avtalte årsverk
Sysselsatte i alt	7 571	5 349
Sysselsatte lønnet av kirkelige fellesråd	5 958	3 931
Sysselsatte lønnet av bispedømmene (presteskap)	1 410	1 347
Sysselsatte lønnet av sokn	203	71

¹ Religiøs virksomhet omfatter næringene 91310 – Religiøse organisasjoner og næring 93030 – Begravelsesvirksomhet og drift av kirkegårder og krematorier. Tallene omfatter ikke kirkerådet.

Som det framgår av fotnoten, tillot ikke datamaterialet å skille personell på kirkegård fra personell i religiøse organisasjoner fordi mange kirkelige fellesråd ikke skiller ut kirkegårdsarbeidet i egne bedrifter, eller ikke melder inn arbeidsforhold til slike bedrifter i arbeidstakerregisteret.

Presteskapet er lønnet av bispedømmene og dermed i siste instans staten, og kommer dermed per definisjon utenfor KOSTRA. Det ble likevel besluttet av arbeidsgruppen for kirkepersonellprosjektet at presteskapet skal med i statistikken.

KOSTRA gir kommunevise tall for sysselsetting i Kirken i statistikkbanken. Her vises et utdrag av tabell 04910 , som er tilgjengelig på via lenken ”flere tall i statistikkbanken” på http://www.ssb.no/kirke_koetra/ :

L. Kirke - nivå 2 (K) etter region, tid og statistikkvariabel. 2005

	Sysselsatte i kirken i årsverk pr. 1000 innbygger	Sysselsatte i årsverk lønnet av kirkelige fellesråd pr. 1000 innbygger	Sysselsatte i årsverk lønnet av bispedømme (statlig sektor) pr. 1000 innbygger
0101 Halden	0,94	0,72	0,22
0104 Moss	0,92	0,71	0,18
0105 Sarpsborg	1,08	0,84	0,24
0106 Fredrikstad	1,07	0,85	0,23
0111 Hvaler	1,31	1,05	0,26
...			
...			
...			
2028 Båtsfjord	1,38	0,92	0,46
2030 Sør- Varanger	1,48	1,16	0,32

Fotnote(r): Sysselsatte i kirken i årsverk pr. 1000 innbygger

Omfatter ikke kommunale arbeidstakere som gjør arbeid for fellesråd etter KL § 15,4.ledd.

Tabell 04693 samme sted gir følgende variabler for sysselsetting i kirken som kan fordeles etter arbeidsstedskommune:

- Sysselsatte i årsverk lønnet av sokn
- Sysselsatte i årsverk lønnet av kirkelige fellesråd
- Sysselsatte i årsverk lønnet av bispedømmene (presteskap)
- Sysselsatte i årsverk lønnet av sokn, kirkelige fellesråd og bispedømmer
- Antall sysselsatte i kirkelige fellesråd
- Antall sysselsatte i sokn
- Antall sysselsatte i bispedømmer (presteskap)

6.2. Kirkepersonellstatistikk i registerbasert sysselsettingsstatistikk

Den registerbaserte sysselsettingsstatistikken gir tall på kommunenivå. Statistikken bygger på en fulltelling basert på ulike administrative registre og benytter samme definisjon på arbeid som i Arbeidskraftundersøkelsen (AKU). Statistikken gir fordeling på en rekke variabler, bl.a. næring, arbeidstid, utdanning, kjønn og alder. Fra 2003 er også yrke med. Tall på kommune- og fylkesnivå finnes i Statistikkbanken. Det publiseres tall for 4. kvartal hvert år.

Fra og med publiseringen av tall for 2005 i juni 2006, er følgende tabell over sysselsatte i Den norske kirke tatt med:

Sysselsatte i Den norske kirke, etter kjønn og virksomhet

Virksomhet ¹	2004	2005				
		I alt	Menn	Kvinner	Endring siste år	Endring siste år
I alt	8 863	8 715	4 342	4 373	-148	-1,7
Religiøs virksomhet	7 731	7 636	4 157	3 479	-95	-1,2
Helse, omsorg, sosiale tjenester	169	163	17	146	-6	-3,6
Barnehager og skolefritidsordninger	724	689	54	635	-35	-4,8
Offentlig administrasjon tilknyttet kirke med mer	231	217	113	104	-14	-6,1
Annen virksomhet	8	10	1	9	2	25

Sysselsatte i Den norske kirke omfatter her sysselsatte i Kirkelige fellelråd, sokn/menigheter, bispedømmene og kirkerådet. Sykehusprester ansatt i helseforetakene og forsvarsprester ansatt i forsvaret telles ikke med.

Inndelingen etter "Virksomhet" følger næring:

Religiøs virksomhet omfatter næring 91310 - Religiøse organisasjoner og næring 93030 - Begravelsesvirksomhet og drift av kirkegårder og krematorier. Kirkelige fellelråd, sokn/menigheter, kirkerådet og bispedømmene har ansatte i religiøs virksomhet.

Helse, omsorg og sosiale tjenester omfatter næringene 85339 - Andre sosialtjenester utenfor institusjon, 85333 - Aktivitetssentra for eldre og funksjonshemmede, 85313 - Omsorgsinstitusjoner for eldre og funksjonshemmede, og 85118 - Somatiske sykehjem. Kirkelige fellelråd og sokn/menigheter har ansatte i slik virksomhet.

Barnehager og skolefritidsordninger omfatter tilsvarende næringer (85331 og 85327). Kirkelige fellelråd og sokn/menigheter har ansatte i slik virksomhet.

Offentlig administrasjon tilknyttet kirke med mer omfatter tilsvarende næring (75120). Bispedømmekontorene har denne næringen.

Andre virksomheter omfatter næringene 93020 - Frisering og annen skjønnhetspleie, 70202 - Utleie av egen fast eiendom el. og 55301 - Restaurant- og kafédrift. Disse finner vi i sokn/menigheter

6.3. VEDLEGG 1

Korte oppsummeringer fra kontakt med et utvalg fellelråd

Først (punkt A) presenterer vi resultater fra en generell runde til et utvalg fellelråd. Fokus her var på kirkegårdsdrift. Deretter har vi resultater fra kontakter fra fellelråd basert på særskilte kontrolltabeller knyttet til B. barnehager og til C menighetspleie.

A. Generell kontakt med et utvalg fellelråd

Vi har gruppert fellelrådene etter størrelse, dvs. innbyggertall, og tatt kontakt med en del i hver gruppe på bakgrunn av:

- høye utgifter på formål 4 (andre kirkelige formål)
- stor differanse mellom årsverk fra register og rapporterte lønnssummer
- og noen tilfeldig utvalgte fellelråd

Spørsmål:

1. Anslagsvis hvor mange årsverk som blir brukt på kirkegårdsdrift, og fordeling på eventuelt kommunalt og kirkelig ansatte
2. Hvem som har ansvaret dersom kommunen utfører arbeid på kirkegårdene
3. Andre type virksomheter som barnehage, sosiale institusjoner og lignende

Forklaring:

Årsverk pr. 10 000 innbygger vil si: årsverk fra Aa-registeret delt på antall innbyggere, som igjen er ganget med 10 000 for å unngå altfor små tall. Dette skal gi et sammenligningsgrunnlag for hvor mye ressurser som blir brukt av fellelrådet i kommunene. For de aller minste kommunene vil dette ikke gi så mye informasjon, det vil bli uforholdsmessig høyt årsverkstall. Ellers har vi sammenlignet lønnssummer rapportert fra fellelrådet og kommunen med årsverk fra Aa-registeret. Årsverk er konstruert basert på lønnssummer rapportert fra fellelrådet, med en antatt lønnssum til et årsverk på 300 000 kr. Dette for å få en grov sammenligning av tallmaterialet.

Små kommuner (under 5 000 innbyggere), til sammen 243 stk:

1827 Dønna kirkelige fellelråd: har 21 årsverk pr. 10 000 innbygger, fellelrådet har rapportert 796 000 av 951 000 kr. totalt på andre formål, og 0 på kirkegårdsområdet (kommunen har også rapportert 0 kr.) 3,3 årsverk ifølge Aa-registeret og 3,2 årsverk fra fellelråd (konstruert på bakgrunn av lønnssummer, 300 000 kr er lik ett årsverk). Tlf: 75052200: Kirkevergen informerer om at de har 1,2 årsverk på kirkegård, det er to personer som utfører dette, - en i 100 prosent stilling og en i 20 prosent. Ingenting fra kommunen. Ingen institusjoner.

1572 2017 Kvalsund kirkelige fellelråd: har 9,2 årsverk pr. innbygger, kun rapportert lønnssummer på Dnk. 1,0 årsverk ifølge Aa-registeret og 1,5 fra fellelråd. Tlf: 78415591, ingen faste ansatte på gravlund/kirkegård, kun vikarer. Leier gravetjenester fra kommunen. Kirkeverge i 75 prosent stilling, ellers kun små stillingsandeler, som til sammen antakelig utgjør 1,7 årsverk.

0632 Rollag kirkelige fellelråd: har 23,70 årsverk pr. innbygger, 0 kr på andre formål, brukt 34 prosent på kirkegårdsdrift. 3,5 årsverk ifølge Aa-registeret og 2,5 fra fellelråd. Tlf: 32747500. Årsverk på gravlund er ett til sammen, klokker og graver gjør noe hver seg. Lite fra kommunen nå, kun noe hjelp fra sommervikarer.

1853 Evenes sokn: har 29,18 årsverk pr. innbygger, 0 kr på andre formål, brukt 19 prosent på kirkegårdsdrift. 4,4 årsverk ifølge Aa-registeret og 2,4 fra fellelråd. Tlf: 76984114: Halvt årsverk på gravlund. Ingenting fra kommunen. Halv stilling som kirketjener og som gravlundsarbeider.

1836 Rødøy kirkelige fellesråd: har 14,58 årsverk pr. innbygger, 0 kr på andre formål, brukt 16 prosent på kirkegårdsdrift. 2,2 årsverk ifølge Aa-registeret og 2,8 fra fellesråd. Tlf: 75098390: Ett årsverk til sammen på kirkegårdsdrift, fra to personer. Den ene har en annen halv stilling lønnet av fellesrådet, - som konsulent. Ingenting fra kommunen, jobber for å få til et samarbeid.

0545 Vang kirkelige fellesråd.: har 10,97 årsverk pr. innbygger, lite på andre formål, brukt 26 prosent på kirkegårdsdrift. 1,8 årsverk ifølge Aa-registeret og 3,1 fra fellesråd. Tlf: 61368500

1523 Ørskog sokn: har 9,06 årsverk pr. innbygger, lite på andre formål, brukt 5 prosent på kirkegårdsdrift. 1,9 årsverk ifølge Aa-registeret og 3,6 fra fellesråd. Tlf: 70272927: I person er kirketjener og kirkegårdsarbeider i til sammen 50 prosent stilling. Kommunen bidrar med brøyting og gravearbeider. Kjøpte tjenester. Vil anslå at de til sammen er 2,85 årsverk (hadde en hel stilling som ungdomsarbeider tidligere, dermed høyere lønnssummer for 2003)

0138 Hobøl kirkelige fellesråd: har 14,37 årsverk pr. innbygger, lite på andre formål, brukt 0 på kirkegårdsdrift. 10,5 årsverk ifølge Aa-registeret og 12,1 fra fellesråd. Tlf: 69921640: (ringe igjen... Har 2 mill. på andre formål?)

0119 Marker kirkelige fellesråd: 12,05 årsverk pr. innbygger, lite på andre formål. 4 årsverk ifølge Aa-registeret og 4,8 fra fellesråd. Tlf: 69811846. Oppgir 120 prosent stilling på gravlund/kirkegård, 2 personer i delte stillinger, ute og inne. Kommunen brøyter, strør og klipper gress. Anslår selv litt i overkant av 4 årsverk totalt.

0137 Våler kirkelige fellesråd: 8,48 årsverk pr. innbygger, 304 000 rapportert på andre formål.. 3,1 årsverk ifølge Aa-registeret og 3,6 fra fellesråd. Kun kommunen som utfører arbeid på kirkegård/gravlund. Litt diffust hvem som er ansvarlig.

1251 Vaksdal : 8,60 årsverk pr. innbygger, 0 på andre formål, 71 000 på kirkegård. 3,6 årsverk fra register 4,7 fra fellesråd. ca. 0,5 årsverk ansatt av fellesrådet som arbeider på gravlund/kirkegård, mens kommunen har ca. 1,5-2 årsverk. Fellesrådet som har ansvaret, kjøper tjenester av kommunen.

Mellomstore kommuner (5 000 -19 999 innbyggere) til sammen 147 stk:

1245 Sund sokn.: har 10,48 årsverk pr. innbygger, 1 350 000 kr på andre formål, brukt 407 000 på kirkegårdsdrift. 5,5 årsverk ifølge Aa-registeret og 10,3 fra fellesråd. Tlf: 56319080 (ringe fre.) Har ca. 1,6 mill rapportert på andre formål. I følge Enhetsregisteret ingen andre bedrifter, og 7 ansatte.

1933 Balsfjord kirkelige fellesråd: har 8,15 årsverk pr. innbygger, 261 000 på andre formål, brukt 288 000 på kirkegårdsdrift. 4,6 årsverk ifølge Aa-registeret og 5,5 fra fellesråd. Tlf: 77722530. Utfører selv arbeid på kirkegård/gravlund. 2 halve kombinasjonsstillinger, ene kirketjener i tillegg. Ingenting av kommunen.

1121 Time kirkelige fellesråd: har 7,21 årsverk pr. innbygger, lite på andre formål, brukt 0 på kirkegårdsdrift. 9,8 årsverk ifølge Aa-registeret og 17,9 fra fellesråd. Tlf: 51770377. Kjøper tjenester fra kommunen om lag 2 hele stillinger. Nesten 2 830 000 på andre formål. Tre barnehager Fotland, Undheim og barnehagen i Bryne kirke, men de to første ser OK ut ifølge Enhetsregisteret, dvs. egne ansatte. Fått oppgitt Bente Salte på økonomi, i kommunen 51776103.

1634 Oppdal kirkelige fellesråd: har 15,52 årsverk pr. innbygger, 0 på andre formål, brukt 47 000 på kirkegårdsdrift. 9,9 årsverk ifølge Aa-registeret og 3,6 fra fellesråd. Ifølge Enhetsregisteret 9 ansatte. Tlf: 72404293: Har en kirketjener som bruker 60-70 prosent av stillingen sin på gravlund/kirkegård, og en som de leier inn på timebasis, ca. 25 prosent stilling.

Grimstad k.f.: 1 676 000 kr. har 10,38 årsverk pr. innbygger, 1 467 000 kr på andre formål, rapportert 870 000 på kirkegårdsdrift. 19 årsverk ifølge Aa-registeret og 18,2 fra fellesråd. Tlf. 37258420.

Diakoni osv. To barnehager som er skilt ut: Østerhus og Fevik, og er ok. På vei inn i fellestrådet ifølge kirkevergen. Står registrert med 21 ansatte, mot 19 fra registret. Egne ansatte 3,3 årsverk på kirkegård inkl. sommerhjelp, dvs. 2,8 uten.

1256 Meland sokn: har 4,48 årsverk pr. innbygger, 0 på andre formål, rapportert 0 på kirkegårdsdrift. 2,5 årsverk ifølge Aa-registeret og 4,0 fra fellestråd. Kjøper tjenesteyting fra kommunen. Kommunen har en egen stilling som til dette. Fellestrådet har kun kirkevergen som yter på kirkegård/gravlund, og da kun administrativt.

Sogndal kirkelige fellestråd: har 9,54 årsverk pr. innbygger, 0 på andre formål, rapportert 108 på kirkegårdsdrift. 6,3 årsverk ifølge Aa-registeret og 5,9 fra fellestråd. Har til sammen ca. 50- 60 prosent av et årsverk på gravlund/kirkegård, dette er kombinasjonsstillinger. Ellers kjøper de tjenester (særlig graving) fra frittstående entreprenør. Eller er det kun regnskap/lønn som kjøpes av kommunen.

Store kommuner (over 20 000 innbyggere), til sammen 42 stk:

0709 Larvik kirkelige fellestråd: har 8,41 årsverk pr. innbygger, brukt 1 726 000 på kirkegårdsdrift. 34,3 årsverk ifølge Aa-registeret og 35,2 fra fellestråd. Har Langestrand menighetsbarnehage med 0 ansatte. Tlf 33173005. Har rapportert 895 000 kr. på formål 4. I tillegg opplyser de over tlf. at de har Nanset kirkes barnepark som er "enda mer integrert i fellestrådet". I Enhetsregisteret er barneparken også oppført med 0 ansatte. Fellestrådet står for øvrig med 50 ansatte i Enhetsregisteret.

0805 Porsgrunn kirkelige fellestråd: har 4,53 årsverk pr. innbygger, 0 på andre formål, 0 på kirkegårdsdrift. 15 årsverk ifølge Aa-registeret og 20,0 fra fellestråd. Tlf: 35547000. Kjøper tjenester av kommunen, park/idrett, ca. 4,5 årsverk. Bruker selv en halv konsulentstilling på adm. arbeid på området.

B. Kontroll ved å sammenligne treff på navn "menighetsbarnehage" på internett med det vi får ut fra register ved å bruke navn "barnehage", religiøs næring og evt. KIRK.

Trysil menighetsbarnehage er skilt ut som egen bedrift, men er oppført med 0 ansatte.

Lærdal fellestråd står oppført med Borgund menighetsbarnehage som har 0 ansatte, skal slettes? Telefonsamtale med kirkeverge han mener at dette er en kommunal barnehage som har fått kode KIRK.

Sandefjord kirkelige fellestråd har Vesterøy (18 barn) og Sandefjord menighetsbarnehage med 0 ansatte. Der er det også en bedrift kalt "menighetspleie" med 0 ansatte. Opplysninger over telefon (33454440) viser at det til sammen er ca. 9 ansatte i barnehagene og 1 ansatt i menighetspleien, som blir ført på fellestrådet. De har en svært høy sum på formål 4: 5 307 000 kr.

Larvik kirkelige fellestråd har Langestrand menighetsbarnehage med 0 ansatte. Tlf 33173005. Har rapportert 1 165 000 kr. på formål 4. I tillegg opplyser de over tlf. at de har Nanset kirkes barnepark som er "enda mer integrert i fellestrådet". I Enhetsregisteret er barneparken også oppført med 0 ansatte. Fellestrådet står for øvrig med 50 ansatte i Enhetsregisteret.

C. Kontroll av menighetspleie

Har sjekket i registeret på navnet "menighetspleie" hvor det kom opp 16 treff. Litt forskjellig næring.

Har tatt et noen telefoner og fått inntrykk av at det dreier seg om frivillig innsats, og dermed er det snakk om få årsverk som er lønnet. Ser ut til å gjelde fra 0-1 årsverk som er lønnet. Men det ser også ut til ifølge Enhetsregisteret at det er 0 ansatte på bedriften "menighetspleie", og de som eventuelt er ansatt er antakelig ført på fellestråd. Ser det dermed som lite hensiktsmessig å sjekke ytterligere.

VEDLEGG 2

Til alle kirkelige fellestråd og sokneråd med fellestrådsfunksjon

Oslo, 02.02.06

Vår ref.: 06/341

Saksbehandler: Ylva Lohne

Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk

Personellstatistikk for hele kirken

Den norske kirke (Dnk) har ikke hatt en personellstatistikk som dekker hele det kirkelige området. Personellet på kirkeområdet er ansatt både av staten og av lokale kirkelige organer. I tillegg vil det være av interesse å få kartlagt det enkelte kommuner gjør av arbeid på gravlunder og kirkegårder. På bakgrunn av ønske om en dekkende personellstatistikk for hele kirken, har Statistisk sentralbyrå (SSB) fått et oppdrag fra Kultur- og Kirkedepartementet om å utvikle dette. I referansegruppen for prosjektet er også Kirkerådet og Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA) representert.

Brevet omfatter også sokn i ett-soknskommuner fordi de fungerer som fellestråd.

Ingen økt oppgavebyrde

SSB er engasjert i dette prosjektet fordi personellstatistikken for kirken kan lages på grunnlag av datagrunnlaget vi allerede har for den generelle sysselsettingsstatistikken. Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret (Aa-registeret) underlagt Trygdeetaten er det viktigste grunnlagsregisteret SSB anvender. Ved en bearbeiding av dette registeret kan SSB identifisere hva som skal sies å inngå i Den norske kirke.

Men krever forbedringer i dagens rapportering

Ved en gjennomgang av status for fellestrådernes rapportering til Aa-registeret, ser vi at det er visse mangler. Dette er mangler i forhold til generelle krav til rapporteringen og ikke bare i forhold til det å kunne lage personellstatistikken for kirken. I vedlegget har vi beskrevet de viktigste retningslinjene for hvordan rapporteringen skal være. Vi ber om at fellestrådene formidler denne informasjonen videre til menighetsrådene. Dette er viktig der menighetsrådene har arbeidsgiveransvar for noen ansatte.

Hva får man ut av statistikken

Det vil kunne lages tabeller både på ulike regionale nivåer - også kommunenivå. De ansatte vil kunne fordeles etter bla. arbeidstid, alder, kjønn, utdanning og yrke. Vi vil selvsagt ikke publisere tall som gir opplysninger om identifiserbare personer. Dette begrenser omfanget av tabeller på kommunenivå.

Forhold til annen statistikk

Som nevnt vil statistikken være en spesialbearbeiding av den generelle registerbaserte sysselsettingsstatistikken og resultatene vil derfor være sammenlignbare med tall for andre grupper av ansatte/virksomheter. Statistikken vil være et supplement til den statistikken som KA samler inn. I motsetning til KAs statistikk vil den ikke gi data om lønn. Den vil dessuten være begrenset til inndelinger og variable som finnes i offentlige administrative registre.

Fristen for å utføre endringene er **15. mars 2006**. Da vil registeret bli oppdatert tidsnok til at statistikken som blir publisert i juni samme år, blir best mulig.

Med hilsen

Helge Næsheim
Seksjonssjef

Rapportering av ansatte til Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret (Aa-registeret)

Det er særlig to forhold vi ber fellerådene se på når det gjelder rapportering til Aa-registeret. Det ene gjelder inndeling av fellerådets virksomhet i bedrifter og det andre gjelder rapportering av yrke.

1. Krav til oppdeling av fellerådenes virksomhet.

Fellerådene er registrert som foretak (juridisk enhet) i Enhetsregisteret i Brønnøysund. Enhetsregisterloven setter i tillegg krav om at man under foretaket skal registrere bedrifter hvis man har virksomhet i ulike *næringer* eller på ulike *steder/adresser*. Hver av disse bedriftene får da et eget såkalt "organisasjonsnummer bedrift".

Til informasjon nevner vi at kommunekasserer og skattemyndighetene ikke har behov for en slik oppdeling. Her trenger man bare bruke ett organisasjonsnummer - dvs "organisasjonsnummer foretak" for fellerådet når man rapporterer skattetrekk, lønns- og trekkoppgaver ol.

Det som avgjør hvordan det enkelte felleråd skal deles inn i bedrifter/virksomheter, er hva slags type virksomhet dere driver og om det drives virksomhet på ulike steder. Vi omtaler dette nedenfor.

Det viktigste for fellerådene er oppdeling etter type virksomhet som drives. Kravene følger av SSBs standard for næringsgruppering. Det mest aktuelle for fellerådene er å registrere som egne bedrifter i Enhetsregisteret er:

a. Alle felleråd driver virksomhet som SSB definerer som næring "religiøs virksomhet". Under dette ligger vanlig menighetsarbeid for ulike målgrupper, herunder gudstjenester og kirkelige handlinger samt drift/vedlikehold av kirker og administrasjon knyttet til alt dette.

For mange felleråd vil det holde å registrere bare 1 bedrift for slik virksomhet. Men hvis de ansatte er spredt på flere geografisk atskilte arbeidssteder skal hvert arbeidssted registreres som egen bedrift dersom det er 3 eller flere ansatte som har dette som sitt faste hovedarbeidssted. I større kommuner som har mange sokn vil dette selvsagt forekomme.

b. De aller fleste felleråd har dessuten virksomhet som faller inn under næringen "(Begravelsesbyråer) og drift av kirkegårder/gravlunder". **Status i Enhetsregisteret er at nesten ingen felleråd har registrert kirkegård/gravlund/krematorier som egen bedrift. Dette må gjøres.** Noen få steder kan det være at fellerådet ikke har noen ansatte som arbeider på kirkegårder/gravlunder fordi kommunen driver dette alene på oppdrag for fellerådet. Det er da kommunens ansvar at det blir registrert som egen bedrift under kommunen. Når det gjelder registrering av kirkegårder/gravlunder som følge av ulik beliggenhet, vil det for felleråd i større kommuner kunne være aktuelt å registrere flere bedrifter. Det vil være aktuelt hvis det er mer enn 1 kirkegård/gravlund som har 3 eller flere ansatte (under fellerådet) som alle har dette som sitt hovedsaklige arbeidssted.

c. I tillegg er det en del felleråd og menighetsråds som driver annen type virksomhet enn det som er nevnt over. Det kan være barnehager, sosiale institusjoner ol. De fleste av disse felleråd synes å ha registrert dette som egne bedrifter. Vi ber dere vurdere om det er aktuelt for flere.

Melding til Enhetsregisteret om opprettelse av bedrift skjer ved skjema 1B som dere finner på adressen: www.brreg.no/blanketter/samordnet.html

Hvis meldinger til Aa-registeret skjer gjennom/av kommuneadministrasjonen, må dere avtale med dem om de endringer som skal gjøres.

SSB har forvaltningsansvaret for offentlig sektor i Enhetsregisteret. **Ved spørsmål, kontakt Statistisk sentralbyrå, Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk, på telefon 21 09 47 05 og e-mail yll@ssb.no, eller telefon 21 09 47 90 og e-mail ebs@ssb.no.**

2. Rapportering av ansatte

2.1 Hvem skal rapporteres

Fellesrådet skal sende inntaksmelding til arbeidstakerregisteret for alle personer dere har arbeidsgiveransvar for. Unntak fra plikten er arbeidstakerforhold med en gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid på under 4 timer eller hvor arbeidstakerforholdet varer mindre enn en uke. Det siste betyr at om dere f.eks. engasjerer en organist som vikar for bare en gudstjeneste/kirkelig handling behøver ikke personen meldes inn. Personer i vikariat på over en uke skal meldes inn.

Personer som jevnlig tar oppdrag som vikar/ekstrahjelp kan stå fast innmeldt så lenge det går mindre enn 2 uker mellom hvert oppdrag. Hvis ikke, skal arbeidsforholdet meldes til opphør. For ordinært ansatte meldes opphør når personen slutter eller går ut i permisjon med eller uten lønn med varighet på 2 uker eller mer. Ved lønnet ferie eller sykefravær skal det ikke sendes opphørmelding. Det skal imidlertid sendes opphørmelding når en person har vært sykemeldt i ett år.

For de fellesråd som har avtale med kommunen om sending av meldinger til Aa-registeret og dette skjer elektronisk via lønns- og personalsystemet er reglene noe annerledes.

Inntaks- og opphørmeldinger kan ellers sendes som papirskjema eller som elektronisk skjema. Meldinger til adressen til Trygdeetatens internettside med skjema for innmelding/utmelding av arbeidstakere i Aa-registeret er: **www.trygdeetaten.no/Aa-melding**

2.2 De ansattes fordeling på bedrift

Ved innrapportering av ansatte til Aa-registeret skal den ansatte meldes inn på det aktuelle organisasjonsnr. bedrift. Hvis en person ifølge sin arbeidsavtale arbeider på flere bedrifter, knyttes personen til den bedriften hvor han/hun arbeider mest. Her registreres den ansatte med hele sin avtalte/forventede arbeidstid. Dette gjelder også administrativt personale. Hvis f.eks. en kontormedarbeider på "kirkekontoret" i hovedsak administrerer drift av gravlund/kirkegård, skal personen meldes inn på en slik bedrift.

Feil i fordelingen av ansatte på bedrift, ordnes ved å sende opphørs-/inntaksmeldinger til Aa-registeret. For kontroll av fellesrådets registrering kan dere bestille en statusoversikt på adressen:
adressehenvising?

2.3 Rapportering av yrke

Sender man inntaksmelding elektronisk, må man bruke en 7-sifret yrkeskode. Leverer man papirskjema kan man velge om man vil bruke yrkeskode eller skrive inn en yrkestittel. Et register over yrkestitler med yrkeskoder ligger under **www.ssb.no/emner/06/yrke**. Her kan man søke etter kode på en yrkestittel. En oversikt over de mest aktuelle yrkeskodene for fellesrådene er listet nedenfor.

Hvis dere er ikke finner en passende yrkestittel/yrkeskodekode verken her eller i vårt totalregister på nettet, kan dere sende en mail til yrke@ssb.no. Med "en ikke passende yrkestittel" tenker vi på de situasjoner hvor dere ikke finner en yrkestittel som vil ha tilsvarende arbeidsoppgaver som det arbeidsforholdet dere skal angi yrkestittel for. F.eks. vil barneprest, ungdomsprest, vikarprest ol alle få yrkeskoden for prest. Videre har vi ikke lagt opp til å ha nynorsk versjon av alle yrkestitler. Behovet for å kunne bruke nynorsk i selve publiseringen av statistikk er ivare tatt på annen måte.

1319124 KIRKEVERGE (fellesråd med færre enn 10 ansatte)
1210210 KIRKEVERGE (fellesråd med over 9 ansatte)
3431101 ADMINISTRASJONSSEKRETÆR
3432101 REGNSKAPSFØRER
4114105 KONTORMEDARBEIDER
5163106 KIRKEGÅRDSARBEIDER
5163103 KIRKETJENER
5163121 VAKTMESTER
9132126 RENHOLDER

5163116 KLOKKER
2560105 KATEKET
3480116 DIAKON
3480119 MENIGHETSSEKRETÆR
3480112 MENIGHETSARBEIDER
3480127 UNGDOMSARBEIDER (MENIGHETSARBEIDER)
2553104 ORGANIST
2553105 KANTOR
2560117 PREST

1210147 STYRER BARNEHAGE (10 ELLER FLERE ANSATTE)
1319108 STYRER BARNEHAGE (9 ELLER FÆRRE ANSATTE)
5131101 BARNEHAGEASSISTENT
3320103 AVDELINGSLEDER BARNEHAGE

For ansatte som har et arbeidsområde som dekker flere yrker, angir man yrkeskoden for det man anser som hovedyrket.

Vedlegg 3

Til alle bispedømmeråd

Oslo, 02.02.06

Vår ref.: 06/341

Saksbehandler: Ylva Lohne

Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk

Personellstatistikk for hele kirken

Den norske kirke (Dnk) har ikke hatt en personellstatistikk som dekker hele det kirkelige området. Personellet på kirkeområdet er ansatt både av staten og av lokale kirkelige organer. I tillegg vil det være av interesse å få kartlagt kommunenes innsats på gravlunder og kirkegårder. På bakgrunn av ønske om en dekkende personellstatistikk for hele kirken, har Statistisk sentralbyrå (SSB) fått et oppdrag fra Kultur- og Kirkedepartementet om å utvikle dette. I referansegruppen for prosjektet er også Kirkerådet og Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA) representert.

Ingen økt oppgavebyrde

SSB er engasjert i dette prosjektet fordi personellstatistikk for kirken kan lages på grunnlag av datagrunnlaget vi allerede har for den generelle sysselsettingsstatistikken. Det viktigste grunnlagsregisteret SSB anvender er Arbeidsgiver- og arbeidstakerregister underlagt Trygdeetaten, ofte også omtalt som Aa-registeret. Ved en bearbeiding av dette registeret kan SSB identifisere hva som skal sies å inngå i Den norske kirke.

Men krever forbedringer i dagens rapportering

Ved en gjennomgang av status for bispedømmerådernes rapportering til Aa-registeret, ser vi at det er visse mangler. Dette er mangler i forhold til generelle krav til rapporteringen og ikke bare i forhold til det å kunne lage personellstatikken for kirken. I vedlegget har vi beskrevet de viktigste retningslinjene for hvordan rapporteringen skal være.

Hva får man ut av statistikken?

Det vil kunne lages tabeller på ulike regionale nivåer og i forhold til ulike organisasjonsledd i kirken. De ansatte vil videre kunne fordeles etter bla. arbeidstid, alder, kjønn, utdanning og yrke. Vi vil selvsagt ikke publisere tall som gir opplysninger om identifiserbare personer. Dette begrenser omfanget av tabeller på kommunenivå. I tillegg er det mulig å få kartlagt sysselsetting som utføres av primærkommuner når de gjelder drift av gravlunder og kirkegårder. Man kan videre belyse hvor personer med typisk "kirkelige utdanninger" arbeider - også i de som ikke er ansatt i Dnk. Videre kan det utnyttes til å belyse tilgang og avgang av ansatte. Legemeldt sykefravær er også noe som man kan gi tall for.

Forhold til annen statistikk

Statistikken vil være sammenlignbar med annen personellstatistikk, og vil være et supplement til den statistikken som KA samler inn. I motsetning til KAs statistikk vil den ikke gi data om lønn. Den vil dessuten være begrenset til inndelinger og variable som finnes i offentlige administrative registre. Fristen for å utføre endringene er **15. mars 2006**. Da vil registeret bli oppdatert tidsnok til at statistikken som blir publisert i juni samme år blir best mulig.

Med hilsen

Helge Næsheim Seksjonsjef

Rapportering av ansatte til Arbeisgiver- og arbeidstakerregisteret (Aa-registeret)

Det er særlig ett forhold vi ber bispedømmerådene se på når det gjelder rapportering til Aa-registeret. Det gjelder inndeling av bispedømmerådets virksomhet i bedrifter og fordeling av ansatte på disse.

1. Generelle krav til oppdeling av bispedømmerådets virksomhet.

Bispedømmerådene er registrert som *foretak* (juridisk enhet) i Enhetsregisteret i Brønnøysund. Enhetsregisterloven setter i tillegg krav om at man under foretaket skal registrere *bedrifter* hvis man har virksomhet i ulike *næringer* eller på ulike *steder/adresser*. Hver av disse bedriftene skal ha et eget såkalt "organisasjonsnummer bedrift".

Til informasjon nevner vi at kommunekasserer og skattemyndighetene ikke har behov for en slik oppdeling i bedrifter. Her trenger man bare bruke ett organisasjonsnummer - dvs "organisasjonsnummer foretak" for bispedømmerådet når man rapporterer skattetrekk, lønns- og trekkoppgaver ol.

1.2 Krav til oppdeling etter næring og geografi

Alle bispedømmerådene vil ha virksomhet som faller i to næringer i følge vår standard for næringsgruppering. Det ene er "offentlig administrasjon" som vil gjelde det meste av virksomheten på selve bispedømmekontoret. Det andre er "religiøs virksomhet" som vil gjelde virksomheten i prestegjeldene/prostiene. Langt på vei synes dette ivaretatt ved den registrering som i dag er i Enhetsregisteret.

Bispedømmerådene har også en geografisk inndeling hvor hver kommune i de fleste bispedømmer synes å være registrert som egen bedrift. Det generelle krav er at hver adresse hvor det drives fast virksomhet, skal skilles ut som egen bedrift. Ved at hver kommune er utskilt kan dette godtas for det ordinære prestskapet. Det betyr at det ikke godkjennes å lage "prostibedrifter" hvor alle som er ansatt i prostiet meldes inn.

Det ser ut til å være mangler når det gjelder student-, fengsels- og vikarprester/prostiprester.

Disse synes i stor grad å være innmeldt på bedriften for bispedømmekontoret. Det betyr at de får næring offentlig administrasjon i stedet for religiøs virksomhet. Videre får de som arbeidsstedskommune den kommunen som bispedømmekontoret ligger i. For en del vil dette være feil.

Den greieste løsningen på dette vil trolig være

- å registrere en bedrift i hver kommune man har ansatt studentprest og/eller fengselsprest.
- for vikarprester/prostiprester vil det korrekte være å registrere de på organisasjonsnummer bedrift for den kommunen de faktisk arbeider. Se punkt nedenfor som omtaler meldeplikt for vikarer. Hvis en prest arbeider i flere kommuner samtidig, knyttes personen til den kommunen hvor han/hun arbeider mest.

For Oslo bispedømme gjelder et spesielt forhold døvekirken. Døvekirken er registrert som en bedrift, men må splittes opp i den grad det er ansatte med fast arbeidssted i andre kommuner.

For å få opprettet nye bedrifter kan man fylle ut skjema Del 1B som man finner på adressen www.brreg.no/blanketter/samordnet.html

SSB har forvaltningsansvaret for offentlig sektor i Enhetsregisteret. Ved spørsmål vedrørende regler for oppdeling, kontakt Statistisk sentralbyrå, Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk, på telefon 21 09 47 05 og e-mail yll@ssb.no, eller telefon 21 09 47 90 og e-mail ebs@ssb.no.

Feil i fordelingen av ansatte på virksomhet, ordnes ved å sende opphørs-/inntaksmeldinger til Aa-registeret. Er dere usikre på hvordan dere er registrert, kan dere bestille en utskrift på adressen www.brreg.no/attester/

2. Rapportering av ansatte

2.1 Hvem skal rapporteres

Bispedømmerrådet skal sende inntaksmelding til arbeidstakerregisteret for alle personer dere har arbeidsgiveransvar for. Unntak fra plikten er arbeidstakerforhold med en gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid på under 4 timer eller hvor arbeidstakerforholdet varer mindre enn en uke. Det siste betyr at om dere f.eks. engasjerer en prest som vikar for bare en gudstjeneste/kirkelig handling behøver ikke personen meldes inn. Personer i vikariat på over en uke skal meldes inn.

Det er ikke meldeplikt til arbeidstakerregisteret for personer som sitter i råd/styrer selv om dere eventuelt betaler godtgjørelse til disse som det skal betales arbeidsgiveravgift av. Årsaken er at disse ikke vil kunne anses å stå i et arbeidstakerforhold til bispedømmerrådet.

Personer som jevnlig tar oppdrag som vikar/ekstrahjelp, kan stå fast innmeldt så lenge det går mindre enn 2 uker mellom hvert oppdrag. Hvis ikke, skal arbeidsforholdet meldes til opphør. For ordinært ansatte meldes opphør når personen slutter eller går ut i permisjon med eller uten lønn med varighet på 2 uker eller mer. Ved lønnet ferie eller sykefravær skal det ikke sendes opphørsmelding. Det skal imidlertid sendes opphørsmelding når en person har vært sykemeldt i ett år.

2.2 Fordeling av ansatte på bedrift

De ansatte blir knyttet til bedrift når personen meldes inn i trygdeetatens arbeidstakerregister. Det skal da angis hvilket "organisasjonsnummer bedrift" personen skal arbeide ved. Rent praktisk kan meldingsgangen til arbeidstakerregisteret skje på noe ulike måter. Det finnes muligheter for å bruke papirskjema, elektroniske (web)skjema og man kan ha gjort avtale om filoverføring fra sitt lønns- og personalsystem. Flere leverandører av lønns- og personalsystem har bygd inn en slik rapporteringsmulighet i sitt system.

Adressen til trygdeetatens internettside med skjema for innmelding/utmelding av arbeidstakere i Aa-registeret er: www.trygdeetaten.no/Aa-melding

Flere arbeidsforhold

Hvis en arbeidstaker har to eller flere uavhengige arbeidskontrakter med bispedømmerrådet, skal arbeidstakeren registreres i hver bedrift som kontraktene gjelder.

Arbeider på flere arbeidssteder/bedrifter

Hvis en ansatt gjennom sin arbeidskontrakt arbeider samtidig på ulike bedrifter (f.eks. har 20 prosent i en kommune og 80 prosent i en annen), skal personen meldes inn på den bedriften hvor personen har sin lengste arbeidstid. Personens samlede avtalte arbeidstid skal da registreres der.